

WHO IS 'ESAV'?

Genesis Chapter 25

22 וַיִּתְרַצְצוּ הַבְּנִים בְּקֶרֶבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם-כֵּן לָמָּה זֶה אֲנִי וַתֵּלֶךְ לְדַרְשׁ
אֶת-יְהוָה: 23 וַיֹּאמֶר יְהוָה לָּהּ שְׁנֵי גֵיִם [גוֹיִם] בְּבִטְנְךָ וְשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֶּנִּי:
יִפְרְדּוּ וּלְאֵם מִלְאֵם יִאֶמְצוּ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר: 24 וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לִלְדוֹת וְהִנֵּה תוֹמָם
בְּבִטְנָה: 25 וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי כָּלוּ כְּאֲדָרֶת שֵׁעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו:
26 וְאַחֲרֵי-כֵן יָצָא אָחִיו וַיָּדוּ אַחֲזֵת בְּעֵקֶב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיִּצְחַק
בֶּן-שָׁשִׁים שָׁנָה בְּלִדְתָּהּ אֹתָם: 27 וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יָדָע צַיִד אִישׁ
שָׂדֵה וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יָשֵׁב אֲהָלִים: 28 וַיֵּאָהֵב יִצְחָק אֶת-עֵשָׂו כִּי-צַיִד בְּפִיו
וּרְבִקָּה אֶהְבֶּת אֶת-יַעֲקֹב: 29 וַיִּזְדַּע יַעֲקֹב נֹזֵד וַיָּבֵא עֵשָׂו מִן-הַשָּׂדֵה וְהוּא עֵיף:
30 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל-יַעֲקֹב הֲלֵעִיטְנִי נָא מִן-הָאֲדָם הָאֲדָם הַזֶּה כִּי עֵיף אֲנִי עַל-כֵּן
קָרָא שְׁמוֹ אֶדוֹם: 31 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מְכֹרָה כִּיּוֹם אֶת-בְּכֻרְתְּךָ לִי: 32 וַיֹּאמֶר עֵשָׂו
הִנֵּה אֲנִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה-זֶּה לִי בְּכֹרָה: 33 וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשְׁבְּעָה לִּי כִּיּוֹם
וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת-בְּכֻרְתוֹ לְיַעֲקֹב: 34 וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וְנֹזֵד עַדְשִׁים
וַיֹּאכַל וַיִּשְׁתַּן וַיִּקֶּם וַיֵּלֶךְ וַיִּבֹז עֵשָׂו אֶת-הַבְּכֹרָה: 1:26 וַיְהִי רָעֵב בְּאֶרֶץ מִלְבָּד
הָרָעֵב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל-אַבְיִמֶלֶךְ מֶלֶךְ-פְּלִשְׁתִּים
גְּרָרָה:

22 And the children struggled together inside her; and she said, If it be so, why am I thus? And she went to inquire of the Lord. 23 And the Lord said to her, Two nations are in your womb, and two peoples shall be separated from your bowels; and the one people shall be stronger than the other people; and the elder shall serve the younger. 24 And when her days to be delivered were fulfilled, behold, there were twins in her womb. 25 And the first came out red, all over like a hairy garment; and they called his name Esau. 26 And after that came his brother out, and his hand took hold on Esau's heel; and his name was called Jacob; and Isaac was sixty years old when she bore them. 27 And the boys grew; and Esau was a skilful hunter, a man of the field; and Jacob was a quiet man, living in tents. 28 And Isaac loved Esau, because he ate of his venison; but Rebekah loved Jacob. 29 And Jacob cooked pottage; and Esau came from the field, and he was famished. 30 And Esau said to Jacob, Feed me, I beg you, with that same red pottage; for I am famished; therefore was his name called Edom. 31 And Jacob said, Sell me this day your birthright. 32 And Esau said, Behold, I am at the point of death; and what profit shall this birthright do to me? 33 And Jacob said, Swear to me this day; and he swore to him; and he sold his birthright to Jacob. 34 Then Jacob gave Esau bread and pottage of lentils; and he did eat and drink, and rose up, and went his way; thus Esau despised his birthright.

RASHI

22 ויתרוצצו - על כרחך המקרא הזה אומר דורשני, שסתם מה היא רציצה זו וכתב אם כן למה זה אנכי. רבותינו דרשוהו לשון ריצה, כשהיתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר יעקב רץ ומפרכס לצאת, עוברת על פתחי עבודה זרה עשו מפרכס לצאת. דבר אחר מתרוצצים זה עם זה ומריבים בנחלת שני עולמות:

ותלך לדרוש - לבית מדרשו של שם:

23 ויאמר ה' לה - על ידי שליח, לשם נאמר ברוח הקודש והוא אמר לה:

ממעיק יפרדו - מן המעים הם נפרדים, זה לרשעו וזה לתומו:

25 אדמוני - סימן הוא שיהא שופך דמים:

ויקראו שמו עשו - הכל קראו לו כן, לפי שהיה נעשה ונגמר בשערו כבן שנים הרבה:

26 ואחרי כן יצא אחיו וגו' - 'שמעתי מדרש אגדה הדורשו לפי פשוטו, בדין היה אוהו בו לעכבו, יעקב נוצר מטיפה ראשונה ועשו מן השניה, צא ולמד משפופרת שפיה קצרה, תן לה שתי אבנים זו תחת זו, הנכנסת ראשונה תצא אחרונה, והנכנסת אחרונה תצא ראשונה, נמצא עשו הנוצר באחרונה יצא ראשון, ויעקב שנוצר ראשונה יצא אחרון, ויעקב בא לעכבו שיהא ראשון ללידה כראשון ליצירה, ויפטור את רחמה, ויטול את הבכורה מן הדין:

ויקרא שמו יעקב - הקב"ה. דבר אחר אביו קרא לו יעקב על שם אחיזת העקב:

27 ויגדלו הנערים ויהי עשו - כל זמן שהיו קטנים לא היו נכרים במעשיהם ואין אדם מדקדק בהם מה טיבם, כיון שנעשו בני שלש עשרה שנה זה פירש לבתי מדרשות וזה פירש לעבודה זרה:

יודע ציד - לצוד ולרמות את אביו בפיו, ושואלו אבא היאך מעשרין את המלח ואת התבן, כסבור אביו שהוא מדקדק במצות:

איש שדה - כמשמעו אדם בטל וצודה בקשתו חיות ועופות:

תם - אינו בקי בכל אלה, אלא כלבו כן פיו. מי שאינו חריף לרמות קרוי תם:

ישב אהלים - אהלו של שם ואהלו של עבר:

28 בפיו - כתרגומו בפיו של יצחק. ומדרשו בפיו של עשו שהיה צד אותו ומרמהו בדבריו:

29 והוא עיף - ברציחה, כמה דתימא (ארמיה ד לא (כי עיפה נפשי להורגים:

30 הלעיטני - אפתח פי ושפוך הרבה לתוכה, כמו ששנינו אין אובסין את הגמל אבל מלעיטין אותו: מן האדם האדם - עדשים אדומות, ואותו היום מת אברהם שלא יראה את עשו בן בנו יוצא לתרבות רעה, ואין זו שיבה טובה שהבטיחו הקב"ה, לפיכך קצר הקב"ה חמש שנים משנותיו, שיצחק חי מאה ושמונים שנה וזה מאה שבעים וחמש שנה, ובישל יעקב עדשים להברות את האבל ולמה עדשים, שדומות לגלגל שהאבלות גלגל החוזר בעולם (ועוד מה עדשים אין להם פה כך האבל אין לו פה שאסור לדבר. ולפיכך המנהג להברות את האבל בתחלת מאכלו ביצים שהם עגולים ואין להם פה, כך אבל אין לו פה כדאמרין במועד קטן) כא ב (אבל כל שלשה ימים הראשונים אינו משיב שלום לכל אדם וכל שכן שאינו שואל בתחלה, משלשה ועד שבעה משיב ואינו שואל וכו'):

32 הנה אנכי הולך למות - מתנודדת והולכת היא הבכורה שלא תהא כל עת העבודה בבכורות כי שבט לוי יטול אותה ועוד (אמר עשו מה טיבה של עבודה זו, אמר לו כמה אזהרות ועונשין ומיתות תלוין בה, כאותה ששנינו אלו הן שבמיתה שתויי יין, ופרועי ראש. אמר אני הולך למות על ידה, אם כן מה חפץ לי בה: